

Sygn. akt V U 291/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: star. sekr. sądowy Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2017 r. w Legnicy

sprawy z wniosku B. S. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

przy udziale J. J.

o odstąpienie od orzeczenia o osobistej odpowiedzialności za zaległości z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne jako współnika (...) S.C." w G.

na skutek odwołania B. S. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 4 stycznia 2016 r.

znak(...)

I. **oddala odwołanie,**

II. **zasądza od wnioskodawcy B. S. (1) na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwotę 1200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oddalając dalej idący wniosek w tym zakresie.**

Sygn. akt V U291/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 stycznia 2016 r. znak: (...)organ rentowy orzekł o osobistej odpowiedzialności B. S. (1) z tytułu prowadzonej działalności w spółce cywilnej za zaległości z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne, w spółce cywilnej (...) z siedzibą w G.. Decyzja została wydana za okres w którym wnioskodawca B. S. (1) prowadził działalność gospodarczą w w/w spółce cywilnej. Należności będące przedmiotem decyzji zostały ustalone w wysokości:

1. na ubezpieczenia społeczne:

-4.673,25 zł z tytułu nieopłaconych składek za czerwiec, sierpień, wrzesień, listopad roku 2012 oraz styczeń i marzec roku 2013,

- 993 zł z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 4 stycznia 2016 r.,

2. na ubezpieczenie zdrowotne:

- 509, 90 zł tytułu nieopłaconych składek za wrzesień 2011 r. oraz luty 2013 r.,

- 103 zł z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 4 stycznia 2016 r.,

Wnioskodawca w dniu 4 lutego 2016 r. złożył odwołanie od przedmiotowej decyzji, zarzucając naruszenie przez organ rentowy dyspozycji art. 115 § 1 i 2 o.p. w części dotyczącej trybu orzekania o odpowiedzialności wspólników spółki za jej zaległości składkowe. Mając na uwadze powyższe wnioskodawca wniósł o uchylenie decyzji organu rentowego.

W uzasadnieniu odwołania wnioskodawca wskazał, że z treści art. 115 wynika, iż odpowiedzialność wspólników za zobowiązania spółki jest odpowiedzialnością solidarną. W związku z powyższym ZUS nie może wybierać przeciwko któremu płatnikowi składek skieruje decyzję, opartą na podstawie powołanych przepisów. Każdy bowiem ze wspólników jest odpowiedzialny za okres rozliczeniowy, w którym termin płatności upływał w czasie, gdy był on wspólnikiem spółki.

Dodatkowo na rozprawie w dniu 30 listopada 2016r. B. S. (1) zakwestionował wysokość ustalonej zaległości składkowej spółki (...) za okresy wymienione w zaskarżonej decyzji (protokół rozprawy z dnia 30 listopada 2016r. k. 81-82 00:11:27 do 00:27:04) .

W odpowiedzi organ rentowy wniósł o oddalenie odwołań oraz o zasądzenie od odwołujących na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ wskazał, że wydał decyzję orzekającą o osobistej odpowiedzialności za zaległości składkowe spółki cywilnej (...) także wobec drugiego wspólnika tej spółki - J. J..

Organ podkreślił, że zarówno w decyzji będącej przedmiotem niniejszego postępowania, jak i w decyzji dotyczącej J. J., organ rentowy wskazał, że w okresie powstania przedmiotowych zaległości wspólnikami spółki byli odwołujący i wspomniany J. J.. Ponadto w obydwu decyzjach przywołano 115 § 1 Ordynacji podatkowej i wskazano, że wspólnik spółki cywilnej odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i pozostałymi wspólnikami za zaległości podatkowe spółki.

Organ rentowy zwrócił uwagę, że brak orzeczenia o odpowiedzialności odwołującego wraz z drugim wspólnikiem w jednej decyzji i jednoczesnego sformułowania w niej, iż jest to odpowiedzialność solidarna, przy uwzględnieniu jednoznacznej treści przepisu art. 115 § 1 ordynacji podatkowej, nie przeczy owej solidarności. Kwestia bowiem prowadzenia oddzielnych postępowań, a co za tym idzie wydania oddzielnych decyzji w stosunku do każdego ze wspólników, ma charakter czysto techniczny i nie ma to wpływu na kwestię związaną z solidarnością, która wynika wprost z przepisu prawa.

Organ podkreślił, że jego obowiązkiem jest wszczęcie postępowania w przedmiocie odpowiedzialności osób trzecich przeciwko wszystkim osobom mogącym taką odpowiedzialność ponosić, przy czym dla kwestii solidarności, nie ma istotnego znaczenia czy będą prowadzone w stosunku do tych osób odrębne postępowania, a w konsekwencji zostaną wydane osobne decyzje.

J. J. w dniu 17 maja 2017r. przystąpił do udziału w sprawie (karta 29 akt sprawy) .

W pisemnym stanowisku przedstawionym w sprawie J. J. poparł stanowisko skarżącego twierdząc, że za zaległości spadkowe winna być ustalona przez ZUS odpowiedzialność solidarna wspólników spółki (...). Dodatkowo wskazał, że nieprawidłowym jest – w jego ocenie - , aby w obrocie prawnym istniały dwie decyzje o ustaleniu odpowiedzialności B. S. (1) za zaległości składkowe, które jest nieprawomocna i druga decyzja ostateczna o ustaleniu odpowiedzialności drugiego wspólnika spółki cywilnej J. J. karta 41-42 akt sprawy) .

W odpowiedzi na stanowisko J. J. w niniejszej sprawie organ rentowy podtrzymał argumenty zawarte w zaskarżonej decyzji oraz w odpowiedzi na odwołania . Dodatkowo wskazano dowody w związku z którymi decyzja z dnia 04 stycznia 2016r. – znak (...)– jest ostateczna (karty 53-54 akt sprawy) .

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy :

B. S. (1) prowadził działalność gospodarczą w ramach spółki (...) z siedzibą w G.. Spółka cywilna prowadziła działalność gospodarczą w okresie od sierpnia 2008 r. do września 2013 r.

Decyzją z dnia 4 stycznia 2016 r. znak: (...) organ rentowy orzekł o osobistej odpowiedzialności J. J. z tytułu prowadzonej działalności w spółce cywilnej za zaległości z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne, w spółce cywilnej (...) z siedzibą w G.. Data powstania zobowiązań oraz ich wysokość były identyczne jak w zaskarżonej decyzji. Decyzja organu dotycząca zainteresowanego J. J. uprawomocniła się.

d o w ó d:

- akta organu rentowego;

- przesłuchanie wnioskodawcy, e-protokół z dnia 30 listopada 2016 r.00:11:27 i nast. (k.81v-82);

Zaległości składkowe płatnika składek (...) s.c. w G. z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej wraz z należnymi ustawowymi odsetkami naliczonymi na dzień 4 stycznia 2016 r. wynoszą:

a. Fundusz Ubezpieczeń Społecznych:

• Z tytułu zaległości składkowych:

- 06/2012 - 33,04 zł

- 08/2012 - 348,88 zł

- 09/2012 - 13,26 zł

- 11/2012 - 909,83 zł

- 01/2013 - 501,10 zł

- 03/2013 - 1 863,14 zł

•Z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień4 stycznia 2016r.

- 06/2012 - 12,00 zł

- 08/2012 - 114,00 zł

- 09/2012 - 0,00 zł

- 11/2012 - 264,00 zł

- 01/2013 - 135,00 zł

- 03/2013 - 465,00 zł

b. Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego:

•Z tytułu zaległości składkowych:

- 09/2011 - 10,00 zł

- 02/2013 - 407,90 zł

•Z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 4 stycznia 2016r.

- 09/2011 - 0,00 zł

- 02/2013 - 106,00 zł

Łączne zadłużenie konta płatnika z tytułu należności składkowych na dzień 4 stycznia 2016r za w/w okresy wynosi:

1.na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

a. należność główna - 3 669,25 zł

b. odsetki za zwłokę - 990,00 zł

2.na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego

a. należność główna - 417,90 zł

b. odsetki za zwłokę - 106,00 zł

Łączna kwota uzyskana w drodze postępowania egzekucyjnego wyniosła: 19.834,70 zł.

d o w ó d:

- opinia biegłego sądowego z zakresu ubezpieczeń społecznych z dnia 18 czerwca 2017 r. (k.143-153) ;

Sąd zważył co następuje :

Odwołanie wnioskodawcy nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 115 § 1 ordynacji podatkowej wspólnik spółki cywilnej, jawnej, partnerskiej oraz komplementariusz spółki komandytowej albo komandytowo-akcyjnej odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i z pozostałymi wspólnikami za zaległości podatkowe spółki. Zapisy § 2 niniejszego przepisu ustanawiają normę zgodnie z którą przepis § 1 stosuje się również do odpowiedzialności byłego wspólnika za zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie, gdy był on wspólnikiem, oraz zaległości wymienione w art. 52 oraz art. 52a powstałe w czasie, gdy był on wspólnikiem. Za zobowiązania podatkowe powstałe na podstawie odrębnych przepisów po rozwiązaniu spółki, za zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał po rozwiązaniu spółki, oraz za zaległości wymienione w art. 52 oraz art. 52a powstałe po rozwiązaniu spółki, odpowiadają osoby będące wspólnikami w momencie rozwiązania spółki.

Przechodząc do meritum stwierdzić należało, iż w rozpoznawanej sprawie było kilka spornych kwestii.

Po pierwsze odwołujący zarzucili, że w petitum decyzji organ nie orzekł o solidarnej odpowiedzialności wnioskodawcy łącznie z J. J. – jako wspólnikiem spółki cywilnej – za zaległości składkowe spółki (...) w G. .

Nadto wnioskodawca zarzucił, że organ nie wyjaśnił w wystarczającym skąd wzięła się rozbieżność w kwotach jakie płatnik powinien przekazać na ubezpieczenie społeczne. Zdaniem wnioskodawcy kwota żądana przez ZUS tj. 1.626,90 zł jest niezgodna ze złożoną przez niego deklaracją za okres czerwiec 2012 r. ,w której to deklaracji wskazano kwotę 1.613,64 zł.

Dodatkowo B. S. (1) uważał, że ZUS powinien zwrócić się do Urzędu Skarbowego by ten przeksięgował kwoty 3.669,25 zł i 990 zł z tytułu nadpłaconego przez spółkę podatku VAT za rok 2013.

Odnosząc się do pierwszego zarzutu tj. nie orzeczenia przez organ emerytalny odpowiedzialności solidarnej współników to Sąd Okręgowy uznał wyjaśnienia złożone w tym przedmiocie przez organ za wystarczające. Organ szczegółowo wskazał bowiem, że brak orzeczenia o odpowiedzialności odwołującego wraz z drugim współnikiem w jednej decyzji i jednoczesnego sformułowania w niej, iż jest to odpowiedzialność solidarna, przy uwzględnieniu jednoznacznej treści przepisu art. 115 § 1 ordynacji podatkowej, nie przeczy owej solidarności. Kwestia bowiem prowadzenia oddzielnych postępowań, a co za tym idzie wydania oddzielnych decyzji w stosunku do każdego ze współników, ma charakter czysto techniczny i nie ma to wpływu na kwestię związaną z solidarnością, która wynika wprost z przepisu prawa. Z tego powodu Sąd uznał, powyższy zarzut za chybiony i nie mogący wpłynąć na zmianę decyzji.

Odnosząc się do zarzutu nie wyjaśnienia przez organ w wystarczającym stopniu skąd wzięła się rozbieżność w kwotach jakie wnioskodawca powinien przekazać na ubezpieczenie społeczne w czerwcu 2012 roku, wskazać należało, iż organ rentowy w piśmie z dnia 9 sierpnia 2017 r. szczegółowo wyjaśnił, że rozbieżność ta wynika z zastosowania w deklaracji z dnia 17 sierpnia 2012 r. stopy procentowej w wysokości 1,67 % zamiast stopy 1,93 %. Powyższy błąd ZUS usunął w korekcie sporządzonej w dniu 15 lipca 2015 r. ZUS DRA (...)

Również zarzut wnioskodawcy dotyczący niezwrócenia się przez ZUS do Urzędu Skarbowego by ten przeksięgował kwoty 3.669,25 zł i 990 zł na poczet nadwyżki VAT 7 spółki cywilnej (...) za rok 2013 Sąd uznał za chybiony. Wskazać należało, że po pierwsze przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było ustalenie czy decyzja o ustaleniu osobistej odpowiedzialności B. S. (1) z tytułu prowadzonej działalności w spółce cywilnej za zaległości z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne, w spółce cywilnej (...) z siedzibą w G. została wydana zgodnie z przepisami prawa. Sąd na etapie postępowania sądowego nie rozstrzygał kwestii w jaki sposób organ winien się zaspokoić, czy powinno to się odbywać poprzez przeksięgowanie z Urzędu Skarbowego odpowiednich kwot czy też w inny sposób. O powyższym organ zadecyduje na etapie postępowania egzekucyjnego.

Niezależnie od powyższego wskazać należało, iż zarówno podatek VAT jak i zaległości składkowe są należnościami o charakterze publiczno prawnym, ale płacone są za pośrednictwem organu podatkowego (podatek VAT) i za pośrednictwem ZUS (składki na ubezpieczenia społeczne oraz na ubezpieczenia zdrowotne). Nie jest zatem możliwe pod względem prawnym przekazywanie nadwyżek - nadpłat na poczet zaległości na rzecz innego podmiotu. Nadpłata podatku może być zaliczona na pocztę zaległości podatkowych, zwrócona lub w inny sposób zadysponowana przez podmiot będący jej dysponentem.

Po przeanalizowaniu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie sąd uznał, że decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy miała opinia biegłego sądowego z zakresu ubezpieczeń społecznych sporządzona na okoliczność ustalenia wysokości zaległości z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne we wskazanych w zaskarżonej decyzji okresach. Biegły po wnikliwym przeanalizowaniu dostępnej dokumentacji poczynił ustalenia w niniejszym przedmiocie, które to okazały się zasadniczo zbieżne z danymi zawartymi w decyzji organu rentowego z dnia 4 stycznia 2016 r. Zarówno organ jak i biegły ustalili, że wnioskodawca zalega z płatnością składek w łącznej wysokości 5.183,15 zł. Przy czym biegły dodał, że organ niezasadnie nie zaksięgował kwoty 11 zł na FUS 11/2012 natomiast dokonał jej zaksięgowania na FUZ 2/2013. W ocenie biegłego takie przeksięgowanie nie znajduje uzasadnienia w przepisach prawa. W/w uchybienie nie ma jednak merytorycznego znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie, gdyż w żaden sposób nie zmienia łącznej wysokości zobowiązania wnioskodawcy względem organu rentowego z tytułu nieopłaconych składek przez spółkę (...) w G. . Z tych względów Sąd uznał za zasadne nie dokonywanie w tym przedmiocie zmiany w decyzji organu rentowego z dnia 4 stycznia 2016 r.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd – kierując się treścią art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.- oddalił odwołanie, gdyż nie było podstaw do jego uwzględnienia z przyczyn wymienionych w niniejszym uzasadnieniu.

O kosztach postępowania sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 z późn. zm.), albowiem odwołanie złożone zostało dnia 10 marca 2016r. tj. przed zmianą w dniu 17 października 2016r. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Sąd w pkt. II wyroku zasądził na rzecz ZUS koszty zastępstwa za czynności radcy prawnego tylko od B. S. (1).

Wprawdzie J. J. przystąpił do udziału w sprawie jako zainteresowany i przedstawił w sprawie swoje stanowisko to jednak nie on złożył odwołanie w sprawie, a zatem nie był stroną inicjującą to postępowanie, a w konsekwencji – zgodnie z dyspozycją art. 98 § 1 k.p.c.- nie był też stroną przegrywającą sprawę.